

nance, kteří požívají invalidního důchodu podle pens. zákona. Ustanovení to nemůže býti již proto, že jest výjimkou z pravidla § 1, vykládáno extensivně. Zákon chtěl zřejmě ustanovením § 2, bodu 7. z úžití oproti dřívějšímu všeob. znění § 2, bodu 2. novely z roku 1914, okruh osob z penzijního pojištění vyňatých. Další námitka, že 1. července 1920 byl Český Těšín ještě částí plebiscitního území, nepadá zde na váhu, neboť Český Těšín byl rozhodnutím pařížské konference ze dne 28. července 1920 přiřknut Československé republice, takže tam od tohoto dne zřejmě také platil zákon ze dne 5. února 1920. Poněvadž pak podle § 34 tohoto zákona, počne-li pojištění během měsíce, má býti přece zaplacená plná měsíční premie, v daném případě tedy od 1. července 1920, nebyla naříkaným rozhodnutím stěžovateli nezákonným způsobem uložena nějaká povinnost, ani zasáhnuto do jeho práv.

Péče o válečné poškozence. — Nemocenské a úrazové pojištění.

(Sděluje dr. Jindřich Tučný.)

Jestliže § 1, lit. c) zákona č. 199/1919 víže otázku, zdali nemanželská dcera L. H. je válečnou poškozenkyní, je n o m na podmínku, že nezvěstný nemanželský otec L. H. byl p o z á k o n u povinen za života přispívat na výživu nemanželské dcery, pak jsou u pozůstalé splněny podmínky předpisů zákona č. 142/1920 a č. 199/1919 ohledně nároku na požitky z pokladny státní podle těchto zákonů i tehdy, když L. H. jako otec L. Ha. ke splnění svých zákonitých povinností, aby se jich zhostil, složil před nastoupením vojenské služby (v r. 1912) na výživu, výchovu a zaopatření nemanželské dcery 600 K do soudní úschovy na základě vrchnoporučensky schváleného smíru s poručenstvem dítěte uzavřeného (z nálezu Nejv. správ. soudu ze 14. ledna 1925, č. 572/25).

K pojmu »příjem« ve smyslu § 2 zák. č. 142/1920:

Je-li válečný poškozenec právně samojediný majitelem živnosti, pak zjištěný čistý příjem ve smyslu definice, obsažené v § 2 vl. nař. ze 4./V. 1920, č. 346 Sb. z. a n., resp. vl. nař. ze 7./XII. 1922, č. 363 Sb. z. a n., jest jeho příjem, t. j. příjem po odpočtu srážek, připuštěných zákony o dani důchodkové, a nemůže namítati, že se ve skutečnosti o příjem z živnosti dělí se svými sourozenci, a není nezákonným, když úřad, rozhodující o přiznání důchodu, k této okolnosti nepřihlížel a důchod invalidní nepřiznal, ježto čistý roční příjem z činnosti hospodářsky samostatné docílený (12.000 Kč) převyšuje součet hranice příjmů a invalidních požitků. Kdyby stížnost chtěla dovozovati nezákonnost takového rozhodnutí, musila by tvrditi, že z hrubého příjmu nebyly sraženy položky, jichž srážky připouští zákon o důchodkové dani. (Zák. čl. X/1909 a doplňky. — Šlo o případ ze Slovenska.) Tvrzení takové nelze shledati v okolnosti, stížnosti uváděné, že na výtěžku živnosti participují sourozenci válečného poškozence, poněvadž takovéto vydání samo o sobě není srážkovou položkou dle cit. zákona. (Nález nejv. správ. soudu z 10./III. 1925, č. 4846/25.)

Právní účinek povolení kapitalisace důchodu:

Podle předpisu § 32 zák. z 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., záleží výrok ministerstva sociální péče, jímž toto povoluje částečnou nebo úplnou kapitalisaci důchodu, na volném uvážení tohoto ministerstva a invalidovi právní nárok na povolení kapitalisace nepřisluší. Povolilo-li však ministerstvo, aby na místě důchodu, splatného v měsíčních lhůtách (§ 30 cit. zák.),

vyplacen byl osobě, jež se o kapitalisaci ucházela, kapitál v určité výši, a byl-li žadatel o tom vyrozuměn, pak vzešel jemu doručením rozhodnutí právní nárok na výplatu povoleného kapitálu, a zrušení povolené kapitalisace není pak již ponecháno volnému uvážení úřadu, a zákonitost rušícího výroku posuzovati jest pak podle všeobecných právních pravidel o rušení konstitutivních aktů správních. Zrušením přiznaného nároku na výplatu kapitalisovaného důchodu zasahuje se do nabytých práv invalidy a přísluší jemu podle § 2 zákona o správním soudě právo, domáhati se nápravy stížností u nejvyššího správního soudu. Zásah do nabytého práva je přípustný vzdor nastalé právní moci cestou obnovy řízení. Obnova řízení, právoplatným rozhodnutím ukončeného, je přípustná pouze za předpokladu, že úřad rozhodnutí to založil na nesprávné skutkové podstatě, jejíž nesprávnost mu v době, kdy rozhodnutí vydal, nebyla známa. (Nález nejv. správ. soudu z 9. února 1925, č. 2473/25.)

Důchod předků podle § 25 zák. č. 142/1920:

Okolnost, že výdělek předků k jejich výživě nestačí, je pro posouzení nároku na důchod předků podle zákona z 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a m. irrelevantní, poněvadž zákon ten nečiní nárok na důchod předků odvislým od toho, zda výdělkem svým výživu svoji kryjí, nýbrž jedině od okolností, zda jsou výdělku schopni, či nikoliv. (Nález nejv. správ. soudu z 3. března 1925, č. 4207/25.)

Nárok na důchod podle § 25, odst. 1. zákona č. 142/1920 nepřísluší předku, jehož výdělečná činnost jest sice snížena, jemuž však zbývající výdělečná schopnost buď sama o sobě nebo ve spojení s jinými prameny příjmů zajišťuje potřebnou obživu (nález Nejv. správ. soudu z 29. ledna 1925, č. 1809/25).

K § 1 n. z.:

Není nutným předpokladem pracovního poměru, aby byla smluvena mzda. (Arg. § 1152 o. z. obč. — Nález nejv. správ. soudu z 31. ledna 1925, č. 1814/25.)

Příležitostná je práce jen tenkrát, když vzhledem k obvyklému zaměstnání je zjevem pouze nahodilým, ojedinělým a netvoří tak řádný zdroj příjmů osoby pracující. (Nález nejvyššího správního soudu z 31. ledna 1925, č. 1813/25 a č. 1814/25.)

Nezáleží na tom, že práce konají se jen v tom rozsahu, jak to zdravotní stav zaměstnance dovoluje, nýbrž pro založení pojistné povinnosti je rozhodujícím, že ono zaměstnání, které zaměstnanec vykonává v době, kdy to jeho zdravotní stav dovoluje, není ničím, co by se vymylo z rámce jeho povolání a není ničím jiným, než vlastním zdrojem jeho výživy. (Nález nejvyššího správního soudu z 31. ledna 1925, č. 1813/25. — Srv. též nález z 15. prosince 1924, č. 15.819/24, v Soc. Revui, roč. 1925, str. 70.)

Hospodářský praktikant (synovec u strýce), který nekoná služeb v důsledku smluvní povinnosti, nýbrž dobrovolně, má na mysli pouze svou vlastní právu a výcvik pro budoucí životní povolání, nepodléhá nem.